

Dokumenttyp Vårdrutin	Ansvarig verksamhet Division allmänmedicin	Version 2	Antal sidor 1
Dokumentägare Allmänläkare Christina Ledin	Fastställare Tf Divisionschef Eva Bergquist	Giltig fr.o.m. 20160226	Giltig t.o.m. 20170225

PSA-testning av symtomfria män

Gäller för: Division allmänmedicin

Bakgrund

I februari 2015 startar en försöksverksamhet med information till allmänheten om PSA-provtagning. I första omgången skickas Socialstyrelsens broschyr [Socialstyrelsens broschyr](#) ut till män f 45. Planeringen är att senare under året skicka ut broschyren även till män f 55 och 65. Det kan förväntas att även bekanta och grannar till de män som fått information blir mer benägna att komma för provtagning.

Praktisk hantering på vårdcentral.

Sjuksköterska i telefonrådgivning kommer att bli första kontakten för de män som hört av sig. Symtomfria män som är fullt informerade behöver ingen ytterligare kontakt.

Varje man som hör av sig om PSA-provtagning **måste** få tre frågor:

- Har du läst och förstått broschyren? (den som svarar nej måste läsa broschyren/få hjälp att läsa och förstå broschyren före provtagning)
- Har du symtom från urinvägarna? (om snabbt påkomna tömningssvårigheter eller hematuri ska läkartid bokas)
- Har du två eller fler nära släktingar (far, son, bröder) som diagnosticerats med prostatacancer och där åtminstone en insjuknat före 75 års ålder? (läkartid bokas)

De män som är symtomfria och som läst broschyren får komma för provtagning utan läkarundersökning. Sjuksköterska ordinerar provtagning med svar till läkare, antingen till den läkare som har ansvar för patienten i fråga eller till en läkare som ansvarar för alla PSA-prover som lämnas av symtomfria män.

Provsvarerna hanteras enligt nationella riktlinjer för prostatacancer [Nationellt vårdprogram prostatacancer kortversion](#) En grupp män kommer efter provtagning att få besked om normalt prov, eventuellt med rekommendation om ny provtagning efter visst intervall. En grupp män kommer att behöva kallas för klinisk undersökning inför remiss till urolog.

Män som har ytterligare frågor eller funderingar efter att ha läst broschyren är välkomna att ta kontakt med urologiklinikens PSA-sjuksköterska på telefonnummer 054-61 44 80, måndag-torsdag kl. 13-16.

Utarbetad av: Allmänläkare Christina Ledin